

Adviesraad **Wet maatschappelijke ondersteuning**

Ambtelijk secretariaat
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

Aan: College van B&W van de gemeente Apeldoorn

T: 06-28314935
E: clienraden@apeldoorn.nl
www.wmoraadapeldoorn.nl
Datum: 22 mei 2018

CC: Lisenka Schmitz

Ons kenmerk: WMO 1805-02

Betreft: Advies inzake de Sluitende Aanpak 'Personen met Verward Gedrag'

Geacht college,

Op 26 april jl. heeft u de Adviesraad Wmo gevraagd een advies uit te brengen over de concept-nota 'Sluitende aanpak Personen met Verward Gedrag'. De adviesraad heeft met belangstelling kennis genomen van de vele aspecten die met een sluitende aanpak gemoeid zijn en heeft respect voor de opbouw en samenhang van de inhoud. Wij waarderen de keuze om de door het landelijke Aanjaagteam benoemde bouwstenen te volgen. Naast de nota zijn leden van de raad actief betrokken bij het proces door de verantwoordelijke ambtenaren. Bovendien heeft de raad zich georiënteerd in 'het veld'; raadplegen van cliënten en cliëntenraden uit de sector GGz en verslavingszorg, deelname aan workshops geïnitieerd door de Taskforce EPA, zoals t.b.v. een 24/7 Meldpunt voor Verward Gedrag en het casusoverleg tussen FACT-teams en SWT's.

Dit alles overziend en afwegend, komen wij tot de volgende adviezen. Wij zullen deze weergeven conform de opbouw van de nota zelf.

De inleiding

U signaleert de noodzaak om snel te schakelen, ontwikkelingen te volgen en voortgang te monitoren. Een sluitende aanpak vraagt vooral ook verantwoordelijkheid inzake de regie. De absolute noodzaak om acties en voorzieningen zonder bureaucratische omwegen of financiële vraagtekens op elkaar af te stemmen **tijdens de uitvoering van deze thematiek**, vraagt sturing, overeenstemming en doorzettingsmacht.

Advies: Benoem een persoon of orgaan die deze verantwoordelijkheid draagt, voorzien van de benodigde bevoegdheden. Aan deze functie kunnen ook monitoring en evaluatie toegevoegd worden.

Advies: Zorg bovendien voor kaders die de beroepskrachten de professionele vrijheid bieden om daadwerkelijk tot een sluitende aanpak te komen.

Op pagina 5 noemt u vier elementen die van belang zijn voor de totstandkoming van een sluitende aanpak. Wij hebben begrepen dat de opsomming geen prioritering impliceert. Echter, een numerieke volgorde impliceert prioritering. Om daarover misverstanden te voorkomen, stellen wij een andere volgorde voor. Met betrekking tot het derde punt: *'de cliënt heeft de regie over de eigen aanpak'*, willen wij opmerken dat juist in een situatie waarin sprake is van verward gedrag de cliënt de eigen regie ontbeert.

Advies: Wij stellen de volgende opsomming voor:

1. Preventie en vroegsignalering centraal
2. Van systeemwereld naar leefwereld
3. Integrale persoonsgerichte aanpak
4. Heldere regie en eigenaarschap

Advies: Verander de zin m.b.t. de eigen regie in: *'de cliënt heeft indien mogelijk de regie over de eigen aanpak'*.

Stand van zaken 2017

Op pagina 11 en verder, presenteert u een lijst van betrokken gemeentelijke teams en samenwerkingspartners. Daarbij wordt voorbij gegaan aan de zorg en hulpverlening aan jongeren.

Advies: Voeg aan de opsomming toe: diegene die werken (als samenwerkingspartner) aan de sluitende aanpak bij jongeren/jongvolwassenen, zowel lokaal als regionaal.

Bouwsteen 1

Wij wijzen op het gegeven dat zowel in de GGz, als in de verslavingszorg het aandeel cliënten met een LVB (licht verstandelijke beperking) relatief hoog is. Dit vraagt gerichte deskundigheid, maar ook extra aandacht in deze eerste bouwsteen. Deze komt in de tekst niet tot uiting.

Advies: Benoem deze categorie cliënten met haar kenmerken en organiseer scholing voor beroepskrachten en participatie voor cliënten en hun netwerk.

U noemt de beschikbaarheid van de crisiskaart, waarbij in een overleg met u duidelijk werd dat er op dit gebied niet is voorzien in een versie in andere talen. Gezien de toename van mensen van niet-Nederlandse afkomst, met name van ouderen met dementie-gedrag, is het wenselijk ook anderstaligen hierin te voorzien.

Advies: Onderzoek welke noodzaak er is en welke mogelijkheden er zijn om de crisiskaart toegankelijk te maken voor mensen (cliënten en beroepskrachten) met een niet-Nederlandse achtergrond.

Bouwsteen 2

Op pagina 19 noemt u dagbesteding en ontmoeting, waarbij GGz-cliënten kunnen participeren. Van cliënten ontvangen wij signalen dat niet alle GGz-cliënten zich thuis voelen bij deze voorzieningen. Prikkelgevoeligheid, gevoel van onveiligheid, gebrek aan motivatie etc., zijn achtergronden die participatie in de weg staan. Het realiseren van deze voorzieningen alleen is niet voldoende.

Advies: Zorg voor voldoende gekwalificeerd toezicht (bij de aanbieders) op de afstemming tussen de cliënt en de voorziening.

Advies: Neem samenwerking tussen ervaringsdeskundigen en beroepskrachten actiever ter hand in deelname aan en toeleiding naar dagbesteding.

Bouwsteen 3

U signaleert op pagina 23 een toekomstige schaarste aan gekwalificeerde FACT medewerkers. De gevreesde schaarste doet zich echter nu al voor. SPV-ers, wijkverpleegkundigen, casemanagers dementie, psychiaters etc. zijn nauwelijks te krijgen. Er dreigt niet alleen onderbezetting, maar deze doet zich nu al voor.

Advies: Lever als gezamenlijke aanbieders extra inspanningen teneinde het werken in deze regio en gesteund door een samenhangend beleid t.b.v. de beroepsuitoefening aantrekkelijk te maken.

Er is weinig aandacht voor familieraden, cliëntenraden, mantelzorgers en het informele netwerk, die bijdragen aan vroegtijdige signalering. Binnen 'informele' organisaties (bijv. Platform ErtoeDoen) is capaciteit.

Advies: Betrek de informele partijen bij het sluitend maken van de aanpak van personen met verward gedrag. Met name in de (vroeg-)signalering en inbedding in de woonomgeving spelen zij een belangrijke rol.

Het Aanjaagteam noemt een formule voor het aantal SPV-ers, gebaseerd op het aantal inwoners: één op elke 5000 inwoners. U geeft aan dit niet als norm te beschouwen, maar regelmatige onderbezetting in deze functie, geeft wel te denken.

Advies: Onderzoek hoe groot de capaciteit aan GGz-personeel moet zijn om de intenties die uitgesproken worden in deze nota te realiseren. En vergelijk deze met de werkelijke capaciteit. Met oog voor de jeugd-GGz. Denk daarbij ook aan de inzet van ervaringsdeskundigen.

Bouwsteen 4

Op pagina 26 maakt u melding van frequentere overlast in de omgeving van Omnizorg en de wijken Orden en Zuid. Uit contacten met huurdersbelangenverenigingen blijkt dat men in die wijken bezorgd is over deze toename en daar bestaat de vrees dat de draaglast in de buurt de draagkracht overstijgt.

Advies: Monitor de concentratie van meldingen over verward gedrag per wijk en let op voldoende spreiding bij huisvesting.

Bouwsteen 7

Het onderwerp 'vervoer', is een lastige schakel in de sluitende aanpak. Externe partijen en financiering zijn factoren waarop de gemeente slechts marginale invloed heeft. Wij hebben de indruk dat er sprake is van 'egeltjesgedrag', voorzichtig aftastend of een andere partij bereid is in te schikken. Als wij uitgaan van het kwetsbaarste moment in het leven van een burger/cliënt, mag deze schakel geen hobbel worden.

Advies: Toon als gemeente durf en ga het experiment aan wat nodig is om tot een structurele oplossing te komen.

Bouwsteen 9

Op pagina 40 somt u een aantal regels op die in het kader van de AVG moeten worden nageleefd. De vijfde regel baart ons enige zorgen; een beperkte bewaartijd van een cliëntdossier lijkt heel vriendelijk, totdat de cliënt een terugval krijgt en alles weer opnieuw moet worden opgediept. Dat is het laatste wat een cliënt wil, en al helemaal niet als zich een psychose voordoet.

Advies: Schep een kader waarin, ook onder de AVG, wordt voorkomen dat een cliënt zijn hele doopceel moet lichten als dat al eens eerder is gebeurd.

In het overzicht van actiepunten op pagina 42 en 43 ontbreekt ons inziens een derde kolom: een streefdatum waarop het actiepunt dient te worden gerealiseerd.

Advies: Breidt dit overzicht uit met een streefdatum waarop e.e.a. is afgehandeld.

Tot slot wenst de adviesraad u veel wijsheid en succes bij het realiseren van deze sluitende aanpak. Wij blijven graag op dezelfde prettige wijze betrokken bij het proces. Daarbij zijn wij graag bereid, indien gewenst, dit advies mondeling toe te lichten. Met belangstelling zien wij uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet,

De heer J. Wesselink,
Voorzitter Adviesraad Wmo gemeente Apeldoorn